

Ennek híre vagyon

2009 június 11. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Gizella királynénak tulajdonítja a hagyomány a püspöki palota északi szárnyának tövében rejt?zköd? kis kápolnát, amely úgy ékel?dik a palota és a szomszédos nagypréposti ház közé, hogy az utcáról csak a homlokzata látható. A kápolna keletkezésér?l szép mondát közöl Sebestyén Gyula az 1906-ban megjelent dunántúli népköltési gy?jteményében.

„Mikor a pogányok Veszprémre rontottak, csak Gizella királyné volt odahaza. Az ura, Szent István király kinn járt az országban sereget gy?jteni. De mikor neszét vette a bajnak, sereg nélkül is otthon termett. A várba persze a város laposa fel?l már nem lehetett bejutni, mert az ellenség minden járt utat elállt. Került hát Szent István a meredek szirtek felé. Tudta, hogy a felesége itt egy kepesztet?n szokta az ebédvizet a völgyb?l meghordatni. Csakhogy annyi ideje se volt már, hogy lováról leszálljon: a pogányok észrevették és megrohanták. A felesége a nagytemplomban éppen érte imádkozott. Mikor a riadalomra kifutott, Szent István már nekiugratott a sziklának. Mivel a megrémült királyné sietségében a fényes feszületet is magával hozta, ezzel kezdett integetni, hogy az ura a lovát merre fordítsa. Így a meredek gyalogjárót szerencsésen megtalálta ugyan, de a pogányok mégis utolérték volna, ha közben el nem hányja palástját, kardját, erszényét, aranyláncát. Míg aztán a pogányok drágaságain marakodtak, meg míg a lova aranypatkóját a sziklából feszegették, Szent István szerencsésen fölért a feleségéhez. Ennek hírére a pogányok annyira megrémültek, hogy maguktól elkotródtak. Oda, ahonnan Gizella királyné a kereszttel integetett, Szent István még aznap kápolnát építtetett. A kis kápolna megmaradt egész mostanig, meg az a nyom is látható, amelyb?l üldöz?i annak idején az aranypatkót kifeszegették.”

„A hajdan emeletes kápolnának ma csak a földszinti része van meg, amelybe két ajtó nyílik” – írja Gutheil Jen? a középkori Veszprémr?l szóló könyvében. Mindkét ajtón át több lépcs?n jutunk le az utca szintjénél mélyebben fekv? kápolnába, amely két részre, hajóra és szentélyre tagozódik. A Gizella-kápolna legnagyobb értéke a hajó északi falán fennmaradt életnagyságú hat apostolkép, amelyek a kápolnával együtt a XII. század második feléb?l származnak.

A három falmez?ben az apostolokat párosan ábrázolják. Mindegyikben a bal oldali apostol a fiatalabb, csupasz kép?, id?sebb társa pedig szakállas. A képünkön látható, az utcai f?bejárat melletti falmez?ben lév? freskón Szent Péter és Szent János alakját sejtik a kutatók. „Az id?sebb apostol, Szent Péter bajuszt és szakállt visel, haját elválasztva hordja, jobb kezét áldásra emeli, baljában írástekercs van. A másik apostol, Szent János csupasz arcú, jobbjával görög módra áld, baljában írástekercs.” Radocsay Dénes szerint e freskók „magas fokú m?vészi kvalitása emlékünket az egykori európai m?vészet körében is az els?rend?ek közé emeli”.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló